

WCZUJ SIĘ W KLIMAT

JAK OGRANICZYĆ ZUŻYCIE WODY I PRZECIWDZIAŁAĆ SUSZY

13 sposobów na ograniczenie zużycia wody i przeciwdziałanie suszy. Znasz je wszystkie? Ograniczenie zużycia wody to nie tylko niższe rachunki za wodę czy ścieki, to także dbałość o środowisko. W każdym polskim domu średnio zużywa się 36% wody do mycia się, 15% do prania, 10% do mycia naczyń, 6% do sprzątania, tylko 3% do picia i gotowania i aż 30% wody do sputkiwania WC. Niestety, bardzo często domownicy mniej lub bardziej świadomie marnują wodę, zupełnie niepotrzebnie. Przykładowo, podczas trzyminutowego mycia zębów przy odkręconym kranie marnujemy około 15 litrów wody.

Jak ograniczyć zużycie wody i przeciwdziałać suszy?

Stosując się do zasad, które proponujemy, można w ciągu roku zaoszczędzić kilkaset złotych bez negatywnego wpływu na komfort życia.

1. Prysznic zamiast wanny! Pełna wanna to zdecydowanie większe zużycie wody niż zwykły prysznic, dlatego warto ograniczyć kąpiele, co pozwoli nam oszczędzić do kilku złotych na aż jednym wypoczynku w wannie.

2. Myjesz zęby i nie zakręcasz wody podczas tej czynności? To błąd. Zmień szybko ten nawyk, a pozwoli ci to zaoszczędzić od kilku do kilkunastu złotych miesięcznie.

3. Napraw uszczelki! Ciekące kran czy zawory to kosztowna usterka. Choć wydaje nam się, że to niewielka utrata wody, to w skali miesiąca nasze rachunki przez zepsuty kran mogą wzrosnąć. Poprawa jakości naszej instalacji to oszczędność kilku złotych miesięcznie.

4. Ciekąca sputczka! To zhora osób oszczędzających, warto więc jak najszybciej ją naprawić i wymienić na model z regulowanym strumieniem wody. Potencjalna oszczędność: od kilku do kilkunastu złotych miesięcznie.

5. Zmywarka – to nie tylko marzenie większości tych, którym przypada przykry obowiązek zmywania po domowych posiłkach. Urządzenie nie tylko oszczędzi nasze dłonie, znacząco pozwala także ograniczyć zużycie wody.

Zmywarka zużywa nawet 30% mniej wody niż my podczas ręcz-

nego mycia naczyń. Aby zakupić się opłacać, trzeba z urzędnika korzystać rozsądnie – wstawiać zmywarkę, gdy uda nam się zapęścić zmywarkę po brzegi. Zawsze można pomyśleć też o oszczędzaniu energii i włączyć urządzenie w nocy. Oszczędność: kilkunastu złotych miesięcznie.

6. Pierz przy pełnej pralce! Zasady podobne jak przy korzystaniu ze zmywarki. Im pełniejsze jest urządzenie, tym więcej zaoszczędzisz.

Alternatywą są programy odświeżania ubrań lub te ekonomiczne – trwają krótko i zużywają mniej wody i energii. Oszczędność: kilka złotych miesięcznie.

7. Zbieraj deszczówkę. Masz dom i własny ogród? Zainwestuj w instalację do odzyskiwania wody z deszczu. Zamiast podlewać rośliny wodą z sieci, podlej tą odzyskaną. To przede wszystkim świetny sposób dla tych, którzy nie mają przyłącza wodociągowego i borykają się ze stałym problemem pozyskiwania wody. Urządzenie do gromadzenia deszczówki oszczędzi tę wodę, której używamy do kąpieli lub gotowania. Stosując się do tej zasady, możemy „zyskać” kilka złotych miesięcznie przy założeniu, że jesteśmy wpięci w sieć wodociągową. W innym przypadku oszczędność może być jeszcze większa.

8. Nie używaj wody do rozmrażania potraw. Zdarzyło ci się rozmrażać mięso w wodzie? Jeśli chcesz zaoszczędzić, musisz porzucić to przyzwyczajenie. Potrawy możesz rozmrozić, wyjmując je odpowiednio wcześniej z zamrażarki. Oszczędność: kilka złotych miesięcznie.

9. Wymień materię na te bez dwóch kurków. Jednouchwytowe baterie w zlewie czy kranie pozwolą zaoszczędzić wodę i jest wygodniejsze niż dwa oddzielne pokręta. Oszczędność: kilka złotych miesięcznie.

10. Perlatory na kran! To hasło znają wszyscy specjaliści od oszczędzania wody. Perlator to siatka mocowana na końcu kranu, która napowietrza wodę i zwiększa jej strumień.

Daje to wrażenie większej ilości spływającej wody, podczas gdy też

wody zużywamy mniej (nawet o ok. 30%). Potencjalna oszczędność: kilkanaście złotych miesięcznie.

11. Twórz zbiorniki retencyjne. Masz działkę? Zbuduj na niej oczko wodne lub staw. W uruchomionym naborze programu „Moja Woda” możesz otrzymać nawet 5 tys. zł dofinansowania na ten cel. Oszczędność: ochronisz wodę.

12. Postaw na łąki kwiatowe. Mało wymagające kwiaty są świetnym izolatorem wody w ziemi. Nie trzeba ich podlewać. Wybór roślin, które nie mają dużych wymagań, a przy tym świetnie wyglądają, jest ogromny.

13. Rozważ ściółkowanie. Kora czy zrębki nie tylko uatrakcyjniają wygląd rabaty lub skalniaka. Stosując ten materiał, spowolnisz proces parowania wody z wierzchniej warstwy gleby. Twoje rośliny dłużej zachowają wilgoć nawet mimo wysokiej temperatury otoczenia czy intensywne nasłonecznienia.

Wodę warto oszczędzać nie tylko z powodów ekonomicznych. Naukowcy alarmują, że za około 30 lat wszyscy mieszkańcy naszej planety, a przynajmniej więcej niż połowa, będzie miała utrudniony dostęp do wody pitnej. Już w tej chwili ponad 1 miliard ludzi na całym świecie (czyli 14,5% populacji) cierpi z powodu braku wody. Choć to dla osób, którym woda płynie z kranu nie brakuje, może być trudne do wyobrażenia, to na świecie ludzie umierają z powodu braku czystej wody.

KOMUNIKATY

W celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się koronawirusa w trosce o wspólne bezpieczeństwo, informujemy, że Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach do odwołania pracuje zdalnie.

W związku z tym uprzejmie prosimy o kontakt z pracownikami Funduszu wyłącznie drogą mailową i pocztą tradycyjną.

Korespondencję elektroniczną prosimy kierować na następujące adresy:

- biuro@wfosigw.katowice.pl
- czystepowietrze@wfosigw.katowice.pl
- doradztwo@wfosigw.katowice.pl lub za pośrednictwem EPUAP (/ wfosigw/SkrytkaESP, lub za pomocą serwisu OBYWATEL.GOV.PL)

W wyjątkowych sytuacjach prosimy o kontakt pod następującymi numerami telefonów:

- Informacja ogólna: 32 60 32 200
- Zespół Ochrony Przyrody, Edukacji Ekologicznej i Profilaktyki Zdrowotnej: 32 60 32 374
- Zespół Analiz, Zabezpieczeń i Windykacji: 32 60 32 233
- Zespół Kontroli i Umożnień: 32 60 32 237
- Zespół Ochrony Atmosfery: 32 60 32 222
- Zespół Gospodarki Wodnej

i Ochrony Powierzchni Ziemi: 32 60 32 341

Zespół Wdrażania i Koordynowania Projektów POIiŚ: 32 60 32 245

Zespół Kontroli Projektów POIiŚ: 32 60 32 380

Zespół Umów: 32 60 32 231

Zespół Doradców Energetycznych - dostępni są pod telefonami komórkowymi.

Zespół ds. Programu CZYSTE POWIETRZE:

• w sprawach dot. przygotowania i rozpatrywania wniosków o dofi-

finansowanie, przygotowania umów i aneksów do umów o dofinansowanie: 32 60 32 251

• w sprawach dot. rozliczenia umów o dofinansowanie: 32 60 32 256

Zespół Finansowo-Księgowy: 32 60 32 364

Zespół Administracyjny: 32 60 32 331

Przepraszamy za wszelkie niedogodności i zapewniamy, że dokładamy wszelkich starań, aby je zminimalizować.

Kolumnę dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach

odpowiedzialność ponosi Redakcja.

WCZUJ SIĘ W KLIMAT

ISTOTA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

W hydrologii rozróżnia się: wody opadowe, wody powierzchniowe i wody podziemne. Wszystkie mają znaczący wpływ na nasze życie. Powinniśmy je chronić przed zanieczyszczeniami. Dlaczego?

Wody powierzchniowe to wszelkiego rodzaju zbiorniki - od oczek wodnych, poprzez sadzawki i jeziora, aż do akwenu morskich oraz wody cieków od strumyków do dużych rzek.

Wody podziemne dzielimy na wody gruntowe płytkie oraz w głębsze - artezyjskie. Studnie wiercone sięgają do poziomu wód artezyjskich, natomiast studnie kopane zasilane są płytkimi wodami gruntowymi.

Wskazane wyżej rodzaje wód pozostają ze sobą w ścisłym związku, a to za sprawą stałego krążenia ich w środowisku.

Jednym z podstawowych kryteriów oceny przydatności wody do picia jest zawartość w niej azotanów. Zawartość azotanów w wodzie pitnej nie może przekraczać 10 mg azotu azotanowego (N-NO₃) w 1 litrze wody. Jak wykazały badania, ponad 50% studni kopanych

w gospodarstwach wiejskich dostarcza wody, w której zawartość azotanów przekracza ustalony limit.

A przecież chcemy mieć czystą wodę do picia, do kąpeli i rekreacji.

Chcemy, by woda w zbiornikach, w których na przykład łowią ryby, spełniała odpowiednie normy. Nie zawsze się tak dzieje, a to za sprawą zanieczyszczeń, którymi traktujemy naszą planetę.

Źródła zanieczyszczeń wód dzielimy na rolnicze i poza rolnicze. Zanieczyszczają wody może niekiedy cała wieś. Mogą im szkodzić również wiejskie wysypiska śmieci, nieszczelne instalacje sanitarne, składowiska stałych i płynnych odpadów zwierzęcych.

Na zanieczyszczenie wody pitnej wpływ mają składniki pokarmowe roślin, głównie azotany i fosforany. Nadmierne dawki lub niewłaściwy sposób nawożenia może spowodować, że woda na danym terenie nie będzie zdatna do picia.

Substancje toksyczne - środki ochrony roślin, metale ciężkie powodują

zanieczyszczenie wód i jest zagrożeniem dla życia biologicznego w wodach. Wody skażone w ten sposób muszą być wyłączone z rekreacji. Efekt taki daje stosowanie chemicznej ochrony roślin czy stosowanie osadów ściekowych i kompostów przemysłowych na terenach siewnych.

Również drobne nieorganiczne i organiczne cząstki gleby tworzące zawiesinę są zagrożeniem dla życia biologicznego, akwenty wyłączone są z rekreacji, a sam przesył wody jest utrudniony. Za to odpowiada erozja wietrzna i wodna, stosowanie nawozów naturalnych i organicznych w niewłaściwy sposób. Wody powierzchniowe są zanieczyszczone azotanami w wyniku spływów powierzchniowych. Związki fosforu - fosforany są wprowadzane do gleby w formie nawozów i w przeciwieństwie do azotanów nie ulegają praktycznie stratom ani w wyniku wymywania, ani ulatniania.

Mogą się one jednak dostawać do wód powierzchniowych ze spływającymi cząsteczkami gleby (erozja) i wraz z azotanami decydują w dużej mierze o rozwoju planktonu, a więc

o tak zwanych zakwitach wód. Dlatego zanieczyszczenie wód fosforanami jest nie mniej groźne od zanieczyszczenia azotanami. Wody mogą być również zanieczyszczone pozostałościami chemicznych środków ochrony roślin oraz innymi substancjami toksycznymi. Środki ochrony roślin mogą się dostawać do wód zarówno w obrębie zagrody wiejskiej, jak i z pól, na których są stosowane. W obrębie zagrody zagrożenie wynika z niewłaściwego ich przechowywania i przygotowywania do stosowania (napętnianie i mycie opryskiwaczy), a w obrębie pól z wymywania do wód gruntowych lub znoszenia w czasie oprysku do wód powierzchniowych. Źródłem innych substancji toksycznych, na przykład metali ciężkich, są stosowane niekiedy w rolnictwie osady ściekowe i komposty przemysłowe.

Źródłem zanieczyszczenia azotanami wód gruntowych w obrębie zagrody wiejskiej są źle przechowywane nawozy naturalne, a niekiedy nieszczelne zbiorniki do gromadzenia nieczystości.

Jak chronić wody? Używajmy nawo-

zów naturalnych. Dbajmy, by nasze zbiorniki na stałe i płynne odpady i odpady gospodarskie były szczelne.

Wszystkie produkowane w gospodarstwie płynne i stałe nawozy naturalne oraz odpady powinny być przechowywane w specjalnych, szczelnych zbiornikach lub na płytach usytuowanych w odpowiedniej odległości od zabudowań i granic zagrody wiejskiej, zgodnie z wymaganiami prawa budowlanego, a przede wszystkim od studni, stanowiącej źródło zaopatrzenia w wodę dla ludzi i zwierząt. Należy dążyć do zmniejszenia ilości gnojowicy produkowanej w gospodarstwie poprzez ograniczenie do koniecznego minimum ilości wody używanej do mycia pomieszczeń inwentarskich i ograniczenia wycieków z poideł.

Nie należy odprowadzać ścieków bezpośrednio do wód powierzchniowych ani rozlewać ich na pola. Bezodpływowe zbiorniki powinny być opróżniane przy pomocy wozów aseptycznych, a zawartość dostarczana do najbliższej oczyszczalni ścieków.

WOJEWÓDZKIE FUNDUSZE WSPIERAJĄ OCHRONĘ LASÓW

Prawie pół miliona zł dofinansowania przekażą cztery Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w: Katowicach, Wrocławiu, Opolu i Krakowie na loty patrolowo-gaśnicze na terenach leśnych. Stosowne umowy na Łądowisku Niegowoniczki w gminie Łazy podpisali prezesi czterech Funduszy oraz przedstawiciele Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych. W uroczystości uczestniczył również Dyrektor Generalny Lasów Państwowych.

- Bardzo cenię sobie współpracę z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Pomoc ze strony Funduszy jest trudna do przecenienia. Otrzymana dotacja to ogromne pieniądze, które pozwolą jeszcze lepiej chronić polskie lasy - mówi Józef Kubica, p.o. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych

Łącznie cztery Fundusze dofinansują loty patrolowe i gaśnicze kwotą niemal pół miliona zł. Środki pozwolą też na sprawniejszą koordynację akcji gaśniczej i dostarczenie nieocenionych informacji dostępnych przy obserwacji z powietrza.

- Wysokie temperatury, susza, a do tego wakacje czyli wzmożony ruch w lasach - są dla nich największym zagrożeniem pożarowym. Dlatego bardzo

ważna jest ciągła obserwacja lasów i kontrolowanie czy nie pojawiło się niebezpieczeństwo, a w razie konieczności błyskawiczna reakcja - mówi Tomasz Bednarek, prezes WFOŚiGW w Katowicach.

finansowanie lotów katowicki Fundusz przeznaczył 300 tys. zł, a wrocławski - 100 tys.

- Rozpoczęcie akcji gaśniczej we wczesnym etapie rozwoju pożaru daje możliwość ograniczenia jego po-

gaśnicza ogranicza także szkodliwą emisję CO₂ będącą następstwem pożarów - wyjaśnia Łukasz Kasztelowicz, prezes WFOŚiGW we Wrocławiu.

Uroczyste podpisanie umów na dofinansowanie lotów patrolowo-gaśni-

Loty będą realizowane na terenach leśnych województw śląskiego, opolskiego, wrocławskiego i małopolskiego. Dzięki patrolowaniu lasów z powietrza można szybko zlokalizować miejsce ewentualnego pożaru, rozpocząć gaszenie i zminimalizować straty. Na do-

wierzchni, czego następstwem jest zmniejszenie szkód w środowisku przyrodniczym. Bezpośrednim skutkiem pożarów jest bowiem uszkodzenie roślin, śmierć zwierząt, a także zniszczenie siedlisk w tym gatunków rzadkich i chronionych. Co ważne szybka akcja

znych odbyto się na Łądowisku Niegowoniczki, na terenie Nadleśnictwa Siewierz. Wojewódzkie Fundusze reprezentowali: katowicki - prezes Tomasz Bednarek i zastępca prezesa Adam Lewandowski; wrocławski - prezes Łukasz Kasztelowicz i zastępca prezesa Barto-

miej Wiązowski; krakowski - prezes Kazimierz Koprowski; opolski - prezes Maciej Stefański. Ze strony Lasów Państwowych - Józef Kubica, p.o. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, Damian Sieber, dyrektor RDLP w Katowicach i Artur Dyrzc, zastępca dyrektora RDLP we Wrocławiu.

Śmigłowce i samoloty patrolowo-gaśnicze odpowiedzialne są za lokalizację pożarów oraz szybkie rozpoczęcie akcji gaśniczej i powstrzymanie pożaru do momentu, kiedy na miejsce dotrą siły naziemne. Zarówno samoloty jak i śmigłowce potrzebują zaledwie kilku minut, aby uzupełnić zapas wody i ponownie dolecieć na miejsce akcji gaśniczej. Duża liczba punktów czerpania wody daje możliwość szybkiego dotarcia i powrotu w rejon pożaru, aby kontynuować akcję gaśniczą.

To pierwsza taka ponadregionalna inicjatywa czterech wojewódzkich Funduszy. W ubiegłym roku WFOŚiGW w Katowicach i Opolu dofinansowały wspólnie loty patrolowo-gaśnicze kwotą 350 tys. zł.

Więcej na stronie Funduszu:

www.wfosigw.katowice.pl

foto: WFOŚiGW w Katowicach

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja.

Kolumnę dofinansowano ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

adres: ul. Plebiscytowa 19, 40-035 Katowice
Kancelaria / Centrala telefoniczna - tel. 32 60 32 200, fax: 32 60 32 201
e-mail: biuro@wfosigw.katowice.pl
Kancelaria (biuro podawcze) czynne w godzinach 7.30 - 15.30